

Rok XXVI

Styczeń — Sierpień 1957 r.

Nr 1—8

WIADOMOŚCI
DIECEZJALNE PODLASKIE
ORGAN URZĘDOWY KURII DIECEZJALNEJ

Adres Redakcji i Administracji:
Kuria Diecezjalna—Siedlce—ul. Świerczewskiego 60
Telefon 7 26

Treść zeszytu Nr 1-8

	str.
1. Wznowienie wydawnictwa i obowiązek prenumerowania	1
Akta Stolicy Apostolskiej:	
2. Telegram J. Em. Kardynała Prymasa do Ojca św.	2
3. Odpowiedź Ojca św.	2
4. Pismo Sekretariatu Stanu	3
5. Dyspensa postna	3
6. Motu proprio o poście eucharystycznym	4
7. Instrukcja wykonawcza do Motu proprio	6
8. Redukcja Mszy św. za parafian	8
Z Ordynariatu:	
9. List pasterski o budowie Seminarium w Siedlcach	9
10. Zmiany w składzie osobowym Duchowieństwa	13
11. Zmarli kapłani	17
Rozporządzenia państwowe:	
12. Dekret o organizowaniu i obsadzaniu stanowisk kośc.	18
13. Składki na ubezpiecz. społ. za pracowników kościelnych	20
14. Opodatkowanie kościelnych osób prawnych i osób duchownych	20
15. Wytoczne do opodatkowania osób duchownych	24
16. Zmiany w przepisach o skali podatkowej	25
17. Budownictwo obiektów sakralnych i kościelnych	27
18. Podwyżka podatku dochodowego o 20%	29
19. Nieruchomości kościelne — rewizja przyjęcia	30
20. Kwalifikacje nauczycieli religii	31

WIADOMOŚCI DIECEZJALNE PODLASKIE

ORGAN URZĘDOWY KURII DIECEZJALNEJ

Adres Redakcji i Administracji:
Kuria Diecezjalna—Siedlce—ul. Świerczewskiego 60
Telefon 7 26

DZIAŁ URZĘDOWY

B I S K U P
Siedlecki czyli Podlaski
L. dz. 2213/57

Siedlce, dnia 16 lipca 1957 r.

1.

Wznowienie wydawnictwa.

Mając na uwadze statut 15 Synodu Diecezjalnego Podlaskiego z 1923 r., zarządzamy wznowienie wydawnictwa Wiadomości Diecezjalnych Podlaskich, przerwane w końcu 1949 r.

Wydawnictwo to będzie i nadal organem Kurii Diecezjalnej, zawierającym dwa działy: urzędowy i nieurzędowy.

Wszyscy kapłani diecezji Naszej, zajmujący stanowiska duszpasterskie oraz pracujący w szkolnictwie obowiązani są do prenumerowania po jednym egzemplarzu Wiadomości Diecezjalnych i do osobistego opłacania kosztów prenumeraty.

Ponadto księża proboszczowie, administratorzy parafii i rektorzy filii duszpasterskich obowiązani są do prenumerowania drugiego egzemplarza dla archiwum kościelnego i opłacania prenumeraty z funduszków kościelnych.

Możliwość ukazania się w druku Wiadomości Diecezjalnych uważamy za wydarzenie doniosłej wagi, świadczące o pożądanej poprawie sytuacji Kościoła w naszej Ojczyźnie.

† **IGNACY SWIRSKI bp.**

AKTA STOLICY APOSTOLSKIEJ**Powrót Jego Eminencji Kardynała Prymasa Polski**

2.

Telegram do Ojca Świętego Piusa XII

W uroczystość Chrystusa Króla, w piątą rocznicę poświęcenia Polski Najśw. Sercu Jezusowemu, wróciłem do Warszawy i przejąłem rządy kościelne. Wierny Świętemu Rzymskiemu Kościołowi śle synowskie wyrazy najwyższej czci dla Ojca Świętego oraz składam najgłębszą podziękę za wszystkie prośby i modły, zanoszone do Boga w okresie ucisku i niebezpieczeństwa. O Apostolskie Błogosławieństwo dla siebie, dla kleru i wiernych chrześcijan archidiecezji gnieźnieńskiej i warszawskiej, dla stolicy Ojczyzny mojej oraz dla Narodu Polskiego, wiernie oddanego Jasnogórskiej Królowej Polski, najpokorniej upraszam.

† STEFAN KARDYNAŁ WYSZYŃSKI
Prymas Polski

3.

Telegram od Ojca Świętego

CITTA DEL VATICANO

30.X.1956

Umiłowanemu Synowi Naszemu Kardynałowi Stefanowi Wyszyńskiemu, Arcybiskupowi Gnieźnieńskiemu i Warszawskiemu, Miodowa 17 — Warszawa.

Powrót Twój do Stolicy Gnieźnieńskiej i Warszawskiej, który oznajmiłeś Nam w pełnym oddania szlachetnym telegramie, a który tak bardzo uradował Naród Polski i wszystkich katolików, skłania Nas do nieustannego dziękczynienia Wszemmocnemu Bogu oraz do gratulowania wylewną miłością Tobie, Umiłowany Synu Nasz, którego moc i niepokonana siła ducha zajaśniały jako wzór.

Wzniósłszy gorące modły do nieba, w myśl Twego życzenia, pełnego oddania, błogosławiny z miłością Tobie, duchowieństwu i ludowi Twemu, jak również Biskupom i wiernym całej katolickiej Polski, silną żywiąc nadzieję, że tak jak upragniony bardzo powrót Twój w szczególny sposób upamiętnił bieżącą świętą rocznicę Marii Jasnogórskiej, Królowej Polaków, tak też wydarzenie to za wstawiennictwem Matki Odkupiciela stanie się zadatką tego Pokoju Polski, który opiera się na sprawiedliwości, miłości oraz należnej wolności Kościoła.

PIUS XII Papież.

Przekład z łaciny podług Mies. Diec. Gdańskiego, 1957 r., str. 79.

4.

PISMO SEKRETARIATU STANU

Z Watykanu, 8 grudnia 1956 r. Nr 9513/56.

Wasza Eminencjo!

Wyrazy nader szlachetnych uczuć, wypowiedzianych w liście Waszej Eminencji z dnia 23 listopada br., przyjął Ojciec Święty ze szczególną radością. Jak w swoim czasie ojcowskie serce Jego Świątobliwości zadrżało z bólu na smutną wieść o niesprawiedliwym uwięzieniu Waszej Eminencji, tak obecnie wezbrało ono wielką i głęboką radością, kiedy został powiadomiony o uwolnieniu i powrocie Waszej Eminencji.

Gorące modlitwy Ojca Świętego, połączone z modłami zarówno Waszej Eminencji, jak i tamtejszego Episkopatu, kleru i wiernych, pospołu z modłami całej Rodziny katolickiej, wznoszą się bez przerwy przed tron Dziewicy Przczystej, Królowej Polski, ażeby wybłagała u Boga przez Swoje przepiętne wstawiennictwo, tę wielką łaskę, by wszędzie były szanowane święte i słuszne prawa Kościoła katolickiego.

Niezachwiana łączność Polski, zawsze wiernej, ze Stolicą Piotrową, ponownie stwierdzona przez Waszą Eminencję — jak jest źródłem silnej żywotności duchowej, tak z pewnością przyciągnie łaskawe wejrzenie dobrego Boga na tę synowską odczarnię i poprowadzi wierny lud polski drogą sprawiedliwości, pomyślności i pokoju.

Ojciec Święty, z wezbranego miłością serca udziela Waszej Eminencji oraz całemu Episkopatowi i Duchowieństwu wraz z wiernymi, Błogosławieństwa Apostolskiego, przez Was tak upragnionego, jako tego, które zjednywa szczególniejsze łaski niebieskie.

Korzystam z nadarzającej się okazji, ażeby raz jeszcze dać wyraz swemu głębokiemu uwielbieniu dla Najczcigodniejszej osoby Waszej Eminencji i pozostaję Jego wierny i szczerze oddany sługa.

DOMINIK TARDINI

5.

Dyspensa postna.

PRYMAS POLSKI

Nr 592/57/P

Mając na uwadze z jednej strony dążność do przywrócenia kościelnej dyscypliny postnej oraz z drugiej strony nadal trwające trudności aprowizacyjne, na mocy szczególniejszych uprawnień nadanych Nam przez Stolicę Apostolską, niniejszym,

w myśl prośby Episkopatu Polski, określamy przepisy postne, obowiązujące obecnie w Polsce w sposób następujący:

1. Post ścisły i wstrzeźliwość od pokarmów mięsnych obowiązuje w następujące dni:

Sroda Popielcowa,
Wielki Piątek,
Wigilia Wniebowzięcia Najśw. Maryi Panny
i Wigilia Bożego Narodzenia.

2. Wstrzeźliwość od pokarmów mięsnych obowiązuje we wszystkie piątki całego roku i w Wielką Sobotę.

3. Wszystkim stołującym się w Zakładach zbiorowego wyżywienia, gdzie nie są przestrzegane przepisy kościelne o wstrzeźliwości oraz tym wszystkim, którzy nie mają możliwości czynienia wyboru pokarmów, a muszą spożywać to, co jest dostępne do spożycia lub też podane do stołu, udzielamy dyspensy od obowiązku zachowania wstrzeźliwości od pokarmów mięsnych na wszystkie dni całego roku, z wyjątkiem Srody Popielcowej i Wielkiego Piątku.

4. Wierni, korzystający z powyższej dyspensy, powinni pomodlić się w intencji Ojca św. oraz złożyć drobną ofiarę w okresie Wielkiego Postu – jednorazową, a w innym czasie – kwartalną, do skarboxy z napisem „Jałmużna Postna“ albo spełnić częścię czynki miłosierdzia chrześcijańskiego.

Powyższa dyspensa ważna jest aż do odwołania.

W „Ordo Divini Officii“ należy poczynić odpowiednie adnotacje.

Poprzednio udzielone dyspensy zostają odwołane.

Warszawa, dnia 14 lutego 1957 r.

† Stefan Kard. Wyszyński
Prymas Polski

6.

Indulta a Constitutione Apostolica „Christus Dominus“ extenduntur.

Motu proprio Ojca św. Piusa XII o rozszerzeniu indultów w sprawie postu eucharystycznego.

„Sacram Communionem“ – Ażebym wierni mogli często przyjmować Komunię św. i jak najłatwiej zadośćuczynić obowiązkowi uczestniczenia we Mszy św. w niedziele i święta, ogłosiliśmy na początku 1953 roku Konstytucję Apostolską

„Christus Dominus“, w której złagodiliśmy przepisy postu eucharystycznego. Biskupom Ordynariuszom zaś udzieliliśmy władzy, by mogli pozwolić na odprawianie Mszy św. i przyjmowanie Komunii św. w godzinach popołudniowych pod pewnymi warunkami. Czas zachowania postu przed Mszą św. lub przed Komunią św., którą odprawiono lub przyjmowano w godzinach popołudniowych, zacieśniliśmy do trzech godzin co do pokarmów i do jednej godziny co do napojów niealkoholowych.

Biskupi powodowani wielkimi owocami, które wynikły z powyższych ustępstw, wyrazili Nam swoje najgorętsze podziękowanie. Znaczna liczba z nich prosiła Nas często i gorąco, ze względu na większe dobro wiernych, o władzę pozwolenia na odprawianie Mszy św. codziennie w godzinach popołudniowych. Prosimy Nas nadto Księża Biskupi, ażebyśmy jeden i ten sam czasokres ustanowili dla postu eucharystycznego przed Mszą św. lub przed Komunią, którą odprawia się lub przyjmuje w godzinach przedpołudniowych.

Ze względu na znaczne przemiany, których doznała organizacja pracy i urzędów publicznych oraz całego życia społeczeństwa, użaliliśmy za stosowne zadośćuczynić usilnym prośbom Księży Biskupów. Stąd rozporządzamy co następuje:

1. Biskupi Ordynariusze, wyjąwszy wikariuszów generalnych bez mandatu specjalnego, mogą pozwolić na odprawianie Mszy św. w godzinach popołudniowych codziennie, skoro dobro duchowe poważnej części wiernych tego się domaga.

2. Czas zachowania postu eucharystycznego ze strony kapłanów przede Mszą św. i ze strony wiernych przed Komunią św. w godzinach czy to przedpołudniowych, czy też popołudniowych ogranicza się do trzech godzin co do pokarmów i napojów alkoholowych, do jednej zaś godziny co do napojów niealkoholowych; przez picie wody postu się nie narusza.

3. Post eucharystyczny przez czas wyżej określony są obowiązane zachować także te osoby, które Mszę św. celebrują lub przyjmują Komunię św. o północy lub w pierwszych godzinach dnia.

4. Chorzy, nawet nie obłożnie, mogą przyjmować napoje niealkoholowe i prawdziwe przepisane lekarstwa, zarówno płynne, jak i stałe, przed odprawieniem Mszy św. lub przed przyjęciem Eucharystii, bez ograniczeń co do czasu.

Natomiast bardzo zachęcamy kapłanów i wiernych, których na to stać, ażeby zachowali dawną czcigodną formę postu eucharystycznego przed Mszą św. lub przed Komunią św. Niechaj wreszcie wszyscy, którzy korzystać będą z powyższych ułatwień, odwdzięczą się wedle sił za otrzymane dobro-

dziejstwo jaśniejącym życia chrześcijańskiego przykładem, w szczególności uczynkami pokuty i miłości.

Przepisy zawarte w niniejszym Liście Apostolskim, podanym Motu Proprio, nabierają mocy obowiązującej z dniem 25 marca, w święto Zwiastowania Najśw. Maryi Panny. Wszystkie przepisy przeciwne tracą tym samym swoją moc.

Dan w Rzymie, u Grobu św. Piotra, w dniu 19 marca, w święto św. Józefa Patrona Kościoła Powszechnego, roku 1957. Pontyfikatu Naszego 19-go.

PIUS PP. XII

7.

Instrukcja wykonawcza

do Motu Proprio Piusa XII „Sacram Communionem” z 19 marca 1957 r., wydana przez Komisję Liturgiczną Episkopatu Polski.

Motu proprio Piusa XII z 19 marca 1957 r. weszło w życie w myśl Zarządzenia Ojca Św. z dniem 25 marca 1957 r. Z brzmieniem tego ważnego dokumentu zapoznano się Wielebne Duchowieństwo przez zarządzenia diecezjalne; należy obecnie zaznajomić wiernych z nowymi przepisami dotyczącymi postu eucharystycznego. Sposobność ku temu da ambona i nauka religii z dziećmi. Wymagać to będzie nie tylko pouczenia wiernych o obowiązujących przepisach, ale i wyjaśnienia szczegółów. Interpretacja przepisów musi się trzymać bardzo ściśle tekstu i myśli dekretu, — i nie może dowolnie przekraczać granic przez dekret zakreślonych. Na konieczność dokładnej interpretacji zwracało już uwagę zarządzenie wykonawcze św. Oficium, wydane z okazji Konstytucji Christus Dominus w roku 1953.

Podajemy poniżej pewne konieczne interpretacje opierające się na uwagach do Motu Proprio Kardynała Ottaviani podsekretarza św. Oficium, podanych łącznie z Motu Proprio w Osservatore Romano z dnia 23 marca 1957 r.

1) Zmianę zasadniczą do ulg zaprowadzonych przez Konstytucję Christus Dominus stanowi skrócenie czasu postowania naczczo przed Komunią św. także na czas przedpołudniowy. Tak więc wystarczy przed południem czy po południu — wstrzymać się przez 3 godziny od pokarmów stałych, oraz od napojów alkoholowych, oraz przez godzinę od napojów bezalkoholowych. Przepis ten odnosi się zarówno do postu przed odprawieniem Mszy św., jak i przed przyjęciem Komunii św.

2) Przepis o trzygodzinnym wstrzymaniu się od pokarmów stałych i o godzinnym od napojów bezalkoholo-

wych odnosi się również do Mszy św. i Komunii św., odprawianych o północy oraz w godzinach zaraz po północy.

Przeris ten ustala więc, że dla tych Mszy św. czas postu nie rozpoczyna się o północy, lecz, podług norm nowych, na trzy godziny przy pokarmach stałych, a na godzinę przy napojach bezalkoholowych.

3. Motu Proprio Sacram Communionem, znosi ograniczenie co do czasu odległości od kościoła, czy ciężkiej pracy — oraz co do konsultowania spowiednika.

4. Dla chorych — choćby nie obłożnie, rozszerza dekret pojęcie „lekarstwo”; może ono być płynne lub stałe, byle było rzeczywiście lekarstwem, nowa ulga polega na tym, że „lekarstwo” (nie zwykły napój) dozuowane jest również wtedy, gdy sporządzone jest z domieszką alkoholu — tak, że chory nie potrzebuje się kłopotać o to jakie lekarstwo zostało sporządzone, byleby zażywający był przeświadczony, że to jest lekarstwo w zwykłym tego słowa znaczeniu. Chorzy wtedy czas zażycia lekarstwa, czy napojów bezalkoholowych przed Komunią św. nie obowiązują. Mogą je więc zażyć chociaż tuż przed Komunią. Chorych czy laików, czy kapłanów, nie obowiązuje konsultacja spowiednika.

5. Jako napój można uważać to, co w zwykłej mowie i użyciu pod nazwą napoju podpada. Nie godzi się więc dowolnie rozszerzać pojęcia napoju na pokarmy, które są co prawda płynne, ale w rzeczywistości nie są napojem. Dekret mówi o „potus”, a nie „liquidum”.

6. Motu Proprio używa określenia „woda”, opuszcza poprzedni dodatek „naturalna”. Tak więc woda „gazowana” woda z dodatkiem węgla t. zw. „woda sodowa” uchodzić może za wodę. Nie podchodzą jednak pod nazwę „wody” lemoniada, oranżada itp. napoje, zawierające poza gazem cukier i soki owocowe.

7. Msza św. wieczorowa dopuszczalną jest każdego dnia, jednakże uzależniona jest od trzech warunków;

a) zezwolenia wyraźnego Biskupa Ordynariusza — a nie Wikariusza Generalnego sine speciali mandato,

b) dobro duchowe znacznej (notabilis) liczby wiernych opiera się na przepisie kan. 806, § 2, mówiącym o warunkach dozwolenia binacji.

c) pozwolenie na odprawienie Mszy św. wieczornej nie zawiera tym samym pozwolenia na binację.

8. Mimo tak obszernych ułatwień, Ojciec św. kładzie dużą wagę na to, by ktoś może zachował dotychczasowe przepisy co do postu eucharystycznego.

Ta myśl Ojca św. nakłada na nas powinność, by, tłumacząc nowe przepisy, z całą powagą mówić o dotychczasowych. by zachęcić wiernych do zachowania ich w miarę możliwości, jako dowód pobożności i czci dla Najśw. Sakramentu, chociaż nie stanowią już obowiązku.

8.

Redukcja Mszy św. za parafian.

PRYMAS POLSKI

Nr 1878/57/P

I N D U L T U M

Cum obligatio applicandi Missam pro populo, attentis peculiaribus conditionibus economicis rectorum ecclesiarum paroecialium in toto territorio Poloniae, de die in diem difficilior evadat, vigore specialissimarum facultatum a Sancta Sede Nobis tributarum, annuentes precibus fere omnium Poloniae Antistitum, praesentibus litteris — prae oculis quoque habentes necessitatem uniformitatis in Poloniae Dioecesibus — omnibus rectoribus ecclesiarum paroecialium in Polonia dispensationem super onere celebrandi Missam pro populo diebus festis canonice suppressis, cum facultate recipiendi hisce diebus stipendium pro seipsis — firma tamen obligatione applicandi pro parochianis omnibus diebus Dominicis aliisque festis de praecepto — benigne concedimus.

Insimul omnia indulta generalia, aliquibus Dioecesibus quoad dispensationem super obligationem applicandi Missas pro populo hucusque concessa, revocamus.

Servatis de iure servandis. Contrariis quibuscumque non obstantibus.

Praesenti indulto valituro ad septennium.

Datum VARSAVIAE, die 17 Aprilis A. D. 1957

(L. S.)

† Stefan Card. Wyszyński

W myśl powyższego Indultu, ważnego w ciągu najbliższych siedmiu lat, wyjąsniamy, że na terenie diecezji Naszej.

1. Księża Proboszczowie, Administratorzy parafii oraz Rektorzy filii duszpasterskich obowiązani są do aplikowania Mszy św. za parafian we wszystkie niedziele oraz święta nakazane (festa de praecepto), wymienione w kan. 1247 § 1,

a mianowicie: Boże Narodzenie, Obrzezanie Pańskie, Trzech Króli, Wniebowstąpienie Pańskie i Boże Ciało, Niepokalane Poczęcie i Wniebowzięcie N. M. P., świętych Apostołów Piotra i Pawła oraz Wszystkich Świętych.

2. W dni świąt kanonicznie zniesionych, zaznaczonych w Rubryce literami (F.S.), nie obowiązuje aplikowanie Mszy św. za parafian, a tym samym znosi się obowiązek odprawiania Mszy św. ad mentem vel iuxta intentionem Ordynarii, jak również odsyłania stypendium do dyspozycji Ordynariusza.

3. Pozostaje w mocy, do dnia 27 marca 1959 r., obowiązek odprawiania Mszy św. binowanych i trynowanych iuxta intentionem Ordynarii lub odsyłania otrzymanego stypendium za binację i trynację do dyspozycji Ordynariusza.

4. Znosi się indult Stolicy Apostolskiej na odprawianie dwunastu Mszy św. za parafian, w ciągu roku, wydany 8 czerwca 1955 r. Nr 1627/55/P.E. dla Duszpasterzy małych liczebnie parafii. — Odtąd wszyscy Duszpasterze obowiązani są, bez względu na liczbę parafian, do aplikowania Mszy św. za parafian, we wszystkie niedziele i święta nakazane, jak w punkcie 1-gim Siedlce, dnia 15 maja 1957 r.

† Ignacy Swirski bp

Z ORDYNARIATU

L. dz. 1435/57.

9.

List pasterski w sprawie budowy Seminarium
Duchownego w Siedlcach

IGNACY ŚWIRSKI

Doktor Filozofii i św. Teologii

z Bożego zmiłowania i łaski Stolicy Apostolskiej

BISKUP SIEDLECKI czyli PODLASKI

Wielebnemu Duchowieństwu i Umilowanym w Chrystusie Wiernym diecezji Naszej, pozdrowienie w Panu i błogosławieństwo pasterskie.

Tydzień temu, w dniu 5 maja, uroczystym ślubowaniem naszej wierności Bogu i Najświętszej Maryji Pannie, Matce i Królowej naszej zakończyliśmy rok Maryjny.

Dzień ten był wielkim i świętym dla całego Narodu naszego!

W każdej parafii, poza ogólnym ślubowaniem, wierni składali specjalne ślubowania-vota na cześć Matki Najświętszej, Królowej Polski.

Słuszną jednak jest rzeczą, aby, nie tylko poszczególne parafie, oddzielnie, lecz wszystkie razem, tworząc jedną diecezję Podlaską, pośpieszyły ze zbiorowym votum diecezjalnym dla uczczenia Królowej Jasnogórskiej.

Do złożenia takiego votum diecezjalnego najgoręcej zachęcam Was, Umiłowani w Chrystusie Synowie i Córki diecezji Naszej.

Nie potrzebuję chyba nadmieniać, że votum diecezjalne swą wielkością i wspaniałością, celowością i użytecznością powinno godnie odpowiadać powadze zakończonego roku Maryjnego, mającego za zadanie uczczenie majestatu Niepokalanej Królowej Polski.

Czego zatym pragnę, aby Kapłani i Wierni, dla uczczenia i upamiętnienia roku Maryjnego, ofiarowali Matce Najświętszej?

Umiłowani w Chrystusie! Uważam, że godną ofiarą będzie urzeczywistnienie tego, do czego nawoływał diecezję, już przed trzydziestu laty, mój poprzednik, ś. p. biskup Henryk Przeździecki, a co było od pierwszych dni pasterzowania mego najgorętszym moim pragnieniem, a czego tak żywo i gwałtownie domagało się i domaga dobro Kościoła na Podlasiu. Mam tu na myśli pobudowanie odpowiedniego gmachu dla Seminarium Duchownego w Siedlcach.

Co, jeszcze w roku ubiegłym, było wprost nie do pomyslenia, w roku Maryjnym, za przemożną przyczyną Królowej Jasnogórskiej staje się rzeczą zupełnie możliwą do zrealizowania.

W przemianach, jakie zaszły szczęśliwie, pod koniec zeszłego roku, w umiłowanej Ojczyźnie naszej, jasno widzę wyraźny znak z nieba, pobudzający do urzeczywistnienia mych pragnień, a zarazem wypełnienia wobec diecezji mych obowiązków pasterskich, zmierzających do rozpoczęcia w tym roku budowy Seminarium Duchownego w Siedlcach.

Najserdeczniej przeto wzywam Was wszystkich i Braci Kapłanów i Synów i Córki diecezji Podlaskiej, abyście wspólnie ze mną, dla uczczenia Królowej Polski w Jej roku Maryjnym, złożyli diecezjalne votum, że przystąpimy do budowy Seminarium Duchownego w Siedlcach.

* * *

Umiłowani w Chrystusie! Cóż może być bardziej godnego i więcej miłego Sercu Matki Najświętszej nad przybytek, w którym młodzi lewicy kształcą się i duchowo wychowują do przy-

szłego kapłaństwa oraz zaprawiają się do apostołstwa młodociani rycerze Jej Niepokalanego Serca?

Najwspanialsza nawet świątynia, wzniesiona na cześć Matki Bożej, nie może się równać z Seminarium, gdzie się szkoła przyszli kapłani.

Istotnie, czym byłaby świątynia bez ofiary Mszy św., bez głoszenia słowa Bożego, bez udzielania świętych Sakramentów, słowem, bez kapłana sprawującego Mszę św., głoszącego słowo Boże, udzielającego św. Sakramentów?

Świątynię ożywia i życie religijne wnosi do dusz ludzkich, z woli samego Chrystusa, jedynie kapłan.

Kapłanów zaś przygotowuje Seminarium Duchowne: takie jest jego zadanie i powołanie, w tym się zawiera jego największe znaczenie w Kościele.

Seminarium Duchowne spełnia to, co był uczynił Chrystus Pan, który apostołów, dopiero po trzech latach starannego i gruntownego przygotowania, wyswięcił na kapłanów.

Ukochani moi, wszak wszyscy doskonale wiecie, że dotychczasowy budynek w Siedlcach, w którym znalazło gościnę Seminarium Duchowne, nie odpowiada swemu przeznaczeniu, boć przecież pobudowany był w innym zupełnie celu. W tym budynku przebywać muszą klerycy, gdzie dla braku odpowiednich warunków higienicznych i ciasnoty, zdrowie ich, a nawet życie, narażone są na bardzo poważne niebezpieczeństwo.

Stąd zrozumieliśmy się stają troska i dążenie, nie tylko moje, lecz i całego duchowieństwa Podlaskiego, do pobudowania w Siedlcach takiego Seminarium Duchownego, któreby odpowiadało wszystkim warunkom zdrowotnym, naukowym, a zarazem na całe wieki było świadkiem i pomnikiem katolicyzmu ludu Podlaskiego.

Pomimo ciężkich pod wielu względami czasów, z całą pewnością odwołuję się do Waszej ofiarności, jakiej jestem naocznym świadkiem od początku mego wśród Was pasterzowania.

W ciągu dziesięciu lat podziwiałem z zadowoleniem i radością, jak w diecezji powstawały kościoły nowe, a stare z ruin się podnosiły, przybierały nowy i wspaniały wygląd!

Jeżeli policzymy to wszystko, co, w ciągu ostatnich dziesięciu lat, wszystkie parafie w diecezji uczyniły dla swych kościołów, to przekonamy się, że wydatki poniesione więcej, niż dziesięciokrotnie, przewyższają koszty projektowanego Seminarium.

Gdzie jest aż tak wielka ofiarność wiernych, to z pewnością nie zabraknie jej na cel największej wagi, jakim jest budowa Seminarium.

Wiem dobrze, że każda parafia ma swoje potrzeby, a czasy obecne są w dalszym ciągu niepomyślne — to bynajmniej nie

odbiera mi odwagi i śmiałości, aby zaapelować do ofiarnych serc Waszych: pośpieszcie chętnie, choćby z najmniejszymi datkami, na potrzeby ogólne diecezji! Okażcie mi swą życzliwą pomoc, za co już z góry składam wszystkim ofiarodawcom ojcowskie podziękowanie: Bóg zapłać!

Zresztą w sprawie tak ważnej, jak budowa Seminarium Duchownego, z którego każdego roku wychodzić będą zastępy kapłanów, aby szerzyć na ziemi królestwo Boże, Bóg sam przyjdzie nam z pomocą, wzbudzi ducha ofiarności nie tylko w szlachetnych sercach diecezjan Podlaskich.

Wierzę w to najmocniej, że pomoc Boża zwiększać się będzie w miarę zwiększania się naszej ofiarności.

»Dawajcie, a będzie wam dane, miarę dobrą, napełnioną, potrzebioną i opływającą dadzą wam w zanadrze wasze. Albowiem tą samą miarą, którą mierzycie, będzie wam odmierzona« (Łuk. 6, 38-39).

Niech te słowa Zbawiciela będą najlepszą zachętą i skuteczną pobudką do niesienia ofiar, które w niczym nie zmniejszają stanu waszego posiadania i nikogo nie zubożają.

Każdy grosz wdowi ofiarowany na budowę Seminarium Duchownego, Bóg stokrotnie wynagrodzi przeobfitym błogosławieństwem.

Umiłowani w Chrystusie! Zuracam się z ojcowską prośbą do Was, Dzieci Bożych, mych Diecezjan, abyście wszyscy w najbliższą niedzielę - 19 maja - zechcieli złożyć hojniejsze ofiary zbierane na tacę w waszych kościołach, Zebrane w ten sposób ofiary, podczas Mszy świętych, odprawianych w tym dniu, będą obrócone na pokrycie wydatków, związanych z zapoczątkowaniem budowy Seminarium, jak: pomiary, projekty, plany i t. p.

Pokładam niezachwianą w Bogu nadzieję, że tak wzniosły cel, jakim jest powstanie w Siedlcach nowego gmachu Seminarium Duchownego, ożywi dusze nasze, rozszerzy serca, zapali miłość i rozbudzi w nas ducha hojnej ofiarności, a to wszystko ku większej chwale Bożej i czci Niepokalanego Serca Maryi, Królowej Polski. Amen.

Dan, w Siedlcach, dnia 24 kwietnia 1957 roku.

† Ignacy bp.

Orędzie niniejsze polecamy odczytać w dniu 12 maja 1957 r., to jest, w niedzielę III po Wielkiej Nocy, we wszystkich kościołach diecezji podczas sumy i na wszystkich Mszach św., a ofiary, zebrane w dniu 19 maja, przesłać w całości na ra-

chunek Kurii Diecezjalnej w Siedlcach - Narodowy Bank Polski - Oddział w Siedlcach - Nr 1520-9-344, z zaznaczeniem na przekazie «Taca z 19 maja na Seminarium»,

† Ignacy bp.

10.

Zmiany w składzie osobowym Duchowieństwa po wydaniu Katalogu Duchowieństwa na 1956 rok 1956 rok:

- 17.IX. - Ks. Wiąckiewicz Modest, wik. par. Radzyń, administratorem parafii Szóstka.
Ks. Kurowski Jan, wik. par. Podw. Św. Krzyża w Łukowie, wikariuszem parafii katedralnej w Siedlcach.
Ks. Wałachowski Stanisław, urlopowany, pierwszym wikariuszem parafii Węgrów.
- 21.IX. - Ks. Kulik Tadeusz, wik. par. Sarnaki, wikariuszem par. Podw. św. Krzyża w Łukowie.
15. X. - Ks. kanonik dr Dragan Piotr, adm. par. Podw. Św. Krzyża w Łukowie, zwolniony z urzędu dziekana dekanatu łukowskiego,
Ks. Banasiuk Florian, proboszcz par. Przemien. Pańsk. w Łukowie, dziekanem dekanatu łukowskiego
Ks. Jelinek Piotr, wik. par. Podw. Św. Krzyża w Łukowie, zwolniony na studia muzykologii KUL i delegowany do pełnienia obowiązków rektora filii duszp. w Celinach.
Ks. Matyska Eugeniusz, rektor filii duszp. Wytyczno, rektorem filii duszp. w Łukach.
- 5 XI - Ks. Czarnecki Stefan, wik. par. Okrzeja, wikariuszem parafii Radzyń.
- 12.XI - Ks. Frelek Władysław, rezydent w Sadownem, wikariuszem parafii Okrzeja.
Ks. Potiopa Kazimierz, wik. par. Osieck, kapelanem Szpitala powiatowego w Węgrowie.
Ks. Wyszynski Bronisław, wik. par. Prostyn, wikariuszem parafii Osieck,
- 19.XI. - Ks. Kanonik Konopiaty Jan, adm. parafii Krzesk, proboszczem parafii Ryki i dziekanem dekanatu ryckiego.
Ks. Sitkowski Marian, proboszcz par. Bobrowniki, proboszczem parafii Krzesk.
Ks. dr Kamiński Stanisław, profesor KUL., zwolniony ze stanowiska wikariusza parafii Radzyń.
- 24.XI. - Ks. kanonik Kornilak Aleksander przyróżony na stanowisku administratora par. Kąkolewnica,

- Ks. Moniuszko Józef przymurczony na stanowisku administratora parafii Huszcza.
- 4.XII. — Ks. Fejtko Eugeniusz, wik. par. Ryki, wikariuszem par. Sokołów.
Ks. Stormke Antoni, wik. par. Grębków, administratorem parafii Mszanna.
Ks. Jagodziński Wincenty, urlopowany, wikariuszem par. Grębków.
- 31.XII. — Ks. dr Barbasiewicz Edmund, prof. Wyższego Seminarium, jednocześnie referentem do spraw szkolnych przy Kurii i wizytatorem diecezjalnym nauki religii w szkołach.

1957 rok:

- 9.I. — Ks. Bujnik Henryk, neoprezbiter, wikariuszem parafii Podw. św. Krzyża w Łukowie.
Ks. Królikowski Zygmunt, wik. par. Wodynie, wikariuszem parafii Prostyń.
O. Frączek Tomasz, Zak. Paul., zwolniony ze stanowikariusza parafii Leśna.
O. Ostatek Albert, Zak Paul., wikariuszem parafii Leśna.
- 11.I. — Ks. dr Cwikliński Henryk, wik. subst. par. Hańsk, rektorem filii duszp. Wytuczno.
Ks. Kuryłek Kazimierz, wik. par. Stoczek Łuk., wikariuszem subst. parafii Hańsk.
Ks. Olszewski Stanisław, wik. par. Garwolin, wikariuszem parafii Stoczek Łukowski.
- 21.I. — Ks. Kania Michał — zwolniony ze stanowiska administratora parafii Kąty.
Ks. Leszczyński Franciszek, wik. par. Kock, administratorem parafii Kąty.
Ks. Wolski Kazimierz, wik. par. Włodawa, wikariuszem parafii Kock
- 14.II. — Ks. dr. Józwiak Franciszek, prof. Małego Seminar. w Siedlcach, administratorem parafii Bobrowniki.
- 22.V. — Ks. Drabarek Michał — wikariuszem filii duszp. Szczałb.
Ks. kanonik Sobieszek Józef, administrator par. Korytnica Łask., administratorem par. Maciejowice, z pozostawieniem na urzędzie dziekana dekanatu łaskarskiego.
Ks. Osiński Franciszek, adm. par. Maciejowice, administratorem parafii Korytnica Łask.
- 15.VI. — Ks. Dadej Emil, wik. Nar. NMP. w Białej Podl., zwol-

- niony ze stanowiska i urlopowany do 1.VII.1958 r.
Ks. Matyska Eugeniusz, rektor filii duszp. Łuzki, administratorem nowoutworzonej parafii Łuzki.
- 24.VI. — Ks. Ościłowski Wiesław zwolniony ze stan. wik. par. Sarnaki, wrócił do diecezji warmińskiej.
Ks. dr Henryk Cwikliński, rektor filii duszp. w Wytucznie, administratorem nowoerygowanej parafii Wytuczno.
- 27.VI. — Ks. mgr Jan Włodarczyk, profesor Wyższego Sem. Duch. w Siedlcach, zwolniony ze stan. rektora i profesora Małego Sem. Diec.
Ks. dr Jan Urban zwolniony ze stan. profesora Małego Sem. Diec. w Siedlcach.
Ks. Gruza Aleksander, zwolniony ze stan. profesora Małego Sem. Diec. w Siedlcach.
Ks. Filipowicz Piotr zwolniony ze stan. profesora Małego Semin. Diec. w Siedlcach.
Ks. Knabit Stefan zwolniony ze stan. Ojca duchownego Małego Sem. Diec. w Siedlcach.
Ks. dr Kurdziałek Marian, profesor KUL., zwolniony ze stan. profesora Wyższego Sem. Duch. w Siedlcach.
- 1.VII. — Ks. Groszewski Jerzy, Zgr. XX. Marianów, mianowany wikariuszem parafii Skórzec.
Ks. Głąb Jan zwolniony ze stan. wikariusza par. Węgrów, otrzymał roczny urlop zdrowotny.
- 6.VII. — Ks. mgr Branik Wiktor zwolniony ze stan. p. o. notariusza Sądu Biskupiego w Siedlcach.
Ks. Kodym Emil, wikariusz par. Rądzyn, mianowany rektorem kościoła św. Krzyża w Siedlcach, kapelanem Szpitala miejskiego i notariuszem Sądu Biskupiego w Siedlcach.
Ks. Andrzejewski Wacław, wikariusz par. Wohyń, wikariuszem parafii Rądzyn Podl.
Ks. Kornas Stefan, neoprezbiter, wikariuszem par. Wohyń.
- 9.VII. — Ks. Domański Edward, wikariusz par. Kosów, prefektem Wyższego Sem. Duch. w Siedlcach.
Ks. Odziemczyk Józef, wikariusz par. Terespol, wikariuszem parafii Kosów.
Ks. Wolski Kazimierz, wikariusz par. Kock, wikariuszem par. Terespol.
Ks. Sweklej Franciszek, wik. par. Mokobody, wikariuszem par. Kock.

Ks. Grondzik Sylwester, neoprezbiter, wikariuszem par. Mokobody.
 Ks. Milanowski Jan, wik. par. Huszlew, wikariuszem parafii Węgrów.
 Ks. Ryciak Zygmunt, neoprezbiter, wikariuszem par. Huszlew.

10.VII.— Ks. Marczuk Mieczysław, wik. par. Konstantynów, wikariuszem parafii Stężycy.

Ks. Pawłowski Zenon, neoprezbiter, wikariuszem parafii Konstantynów.

Ks. Gawron Paweł, wik. par. Dęblin, zwolniony ze stanowiska i otrzymał roczny urlop.

Ks. Błoński Zygmunt, wik. par. Kamionna, wikariuszem parafii Dęblin.

Ks. Ciok Zdzisław, neoprezbiter, wikariuszem par. Kamionna.

O. Koncki Alfons Bronisław, Zak. Karm., zwolniony ze stanowiska wikariusza par. Wola Gułowska

O. Biedroń Stanisław Telesfor, Zak. Karm., wikariuszem parafii Wola Gułowska.

Ks. mgr Guzewski Józef, wik. par. Kock, zwolniony ze stanowiska i otrzymał roczny urlop.

11.VII.— Ks. Burczaniuk Piotr, wik. par. Korytnica Węgr., wikariuszem par. Narodzenia NMP. w Białej Podlaskiej.

Ks. Jałuszyk Stanisław, neoprezbiter, wikariuszem par. Korytnica Węgrowska.

Ks. Łodziński Leon, wik. par. Sobienie Jeziory, wikariuszem parafii Sarnaki.

Ks. Iwańczuk Bernard, neoprezbiter, wikariuszem parafii Sobienie Jeziory.

Ks. Kucharczuk Aleksander, wik. par. Maciejowice, wikariuszem parafii Trzebieszów.

Ks. Zalewski Eugeniusz, neoprezbiter, wikariuszem parafii Maciejowice.

Ks. Przybyś Edward, wik. par. Wojcieszków, wikariuszem parafii Osieck.

Ks. Sopiński Stanisław, neoprezbiter, wikariuszem parafii Wojcieszków.

Ks. Borysiak Stanisław, neoprezbiter, wikariuszem parafii Uhrusk.

Ks. Dudka Franciszek, neoprezbiter, wikariuszem parafii Łysobyki.

Ks. Gorgol Marian, neoprezbiter, wikariuszem parafii Górzno.

Ks. Michalczyk Romuald, neoprezbiter, wikariuszem parafii Wilczyńska.

Ks. Mućka Stanisław, neoprezbiter, wikariuszem parafii Serokomla.

Ks. Zalewski Stanisław, neoprezbiter, wikariuszem parafii Skrzyszew.

25.VII.— Ks. kanonik dr Pniewski Czesław, dziekan dekanatu włodawskiego i adm. parafii Włodawa, mianowany notariuszem Kurii.

Ks. Jędrych Jan, administrator parafii Hańsk, administratorem parafii Włodawa i dziekanem dekanatu włodawskiego.

Ks. Filipowicz Mikołaj, rektor filii duszp. w Bejdach, administratorem nowoerygowanej parafii Bejdy.

26.VII.— Ks. Gruszecki Stefan, rektor filii duszp. w Krzymoszach, administratorem parafii Hańsk.

Ks. Brzozowski Aleksander, adm. par. Borki Radzyńskie, rektorem filii duszp. w Krzymoszach.

Ks. Mosak Leopold, adm. par. Ortel Książęcy, administratorem parafii Borki Radzyńskie

Ks. Kuryłek Kazimierz, wikariusz subst. parafii Hańsk, administratorem parafii Woskrzenice.

Ks. Fejtko Eugeniusz, wik. par. Sokołów Podl., wikariuszem parafii Parysew.

Ks. Zabłocki Eugeniusz, wik. par. Parysew, wikariuszem parafii Sokołów Podlaski.

Ks. Denisiuk Adam, kapelan Szpitala powiatowego w Białej Podlaskiej, zwolniony ze stanowiska.

Ks. Marciszewski Kazimierz, wik. par. Sterdyń, kapelanem Szpitala powiatowego w Białej Podlaskiej.

Ks. Sobechowicz Jan, wik. par. Żelechów, wikariuszem parafii św. Mikołaja w Międzyrzecu.

Ks. Wyszyński Bronisław, wik. par. Osieck, wikariuszem parafii Żelechów.

11.

Zmarli kapłani

1. S. p. Ks. Wielgosz Antoni, administrator parafii Szko-py, zmarł dnia 9 listopada 1956 r., przeżywszy lat 63, w kapłaństwie lat 31.

2. S. p. Ks. Filipek Władysław, kapłan arch. wileńskiej, wikariusz parafii Sokołów Podlaski, zmarł dnia 31 stycznia 1957 r., w wieku lat 50, w kapłaństwie lat 23.

3. S. p. Ks. Maknia Józef, kanonik Kapituły Katedralnej, kapelan Szpitala miejskiego i rektor kościoła św. Krzyża w Siedlcach, zmarł dnia 23 maja 1957 r. w wieku lat 76, w kapłaństwie lat 52.

ROZPORZĄDZENIA PAŃSTWOWE

12.

DEKRET

z dnia 31 grudnia 1956 r.

o organizowaniu i obsadzaniu stanowisk kościelnych
(Dz. U. Rz. P. L. z 12 stycznia 1957 r. Nr 1, poz. 6).

Art. 1. Tworzenie, przekształcanie, znoszenie oraz ustalanie granic terytorialnych, siedzib diecezji i parafii Kościoła katolickiego na obszarze Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej wymaga uprzedniego pozostawienia się z właściwym organem państwowym.

Art. 2. 1) Organem właściwym dla zmian określonych w art. 1 w odniesieniu do diecezji jest Rząd, a w odniesieniu do parafii — prezydium właściwej miejscowo wojewódzkiej rady narodowej (rady narodowej w m. st. Warszawie i m. Łodzi).

2) Niezgłoszenie zastrzeżenia właściwego organu państwowego w ciągu 30 dni od zawiadomienia uważa się za wyrażenie zgody.

Art. 3. Duchowne stanowiska kościelne i zakonne w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej mogą zajmować tylko obywatele polscy.

Art. 4. Mianowanie na stanowiska arcybiskupów, biskupów diecezjalnych, koadiutorów z prawem następstwa, proboszczów i administratorów parafii wymaga uprzedniego upewnienia się, czy przeciw osobom, które mają być mianowane na te stanowiska, nie zachodzą uzasadnione zastrzeżenia właściwego organu państwowego.

Art. 5. 1) Do zgłoszenia zastrzeżeń przeciw mianowaniu na stanowisko arcybiskupa, biskupa diecezjalnego i koadiutora z prawem następstwa właściwym jest Rząd, a przeciw mianowaniu na stanowisko proboszcza i administratora parafii — prezydium właściwej miejscowo wojewódzkiej rady narodowej (rady narodowej w m. st. Warszawie i m. Łodzi).

2) Niezgłoszenie zastrzeżenia przez Rząd w ciągu 3 miesięcy, a przez prezydium wojewódzkiej rady narodowej w ciągu 30 dni od daty zawiadomienia, uważa się za wyrażenie zgody.

3) W razie rozbieżności stanowisk wskutek zgłoszonego zastrzeżenia ostateczne rozstrzygnięcie następuje w drodze porozumienia zwierzchniego organu kościelnego z Rządem.

Art. 6. Osoby mianowane na stanowiska kościelne, określone w art. 4, składają przed objęciem stanowiska ślubowanie na wierność Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, według następującej rotty:

«Ślubuję uroczyście dochować wierności Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, przestrzegać jej porządku prawnego i nie przedsiębrać niczego, co mogłoby zagrażać dobru Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej».

Art. 7. W razie szkodliwej dla Państwa działalności duchownego, właściwy organ państwowy zwraca się do zwierzchniego organu kościelnego z podaniem motywów o wydanie stosownych zarządzeń, a w razie ich nieskuteczności o usunięcie duchownego z zajmowanego stanowiska.

Art. 8. Prawomocny wyrok sądowy, skazujący duchownego na utratę praw publicznych, powoduje usunięcie duchownego z zajmowanego stanowiska kościelnego.

Art. 9. Przepisy niniejszego dekretu stosuje się odpowiednio do innych kościołów i związków wyznaniowych działających na obszarze Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Art. 10. Traci moc dekret z dnia 9 lutego 1953 r. o obsadzaniu duchownych stanowisk kościelnych (Dz. U. Nr 10 poz. 32).

Art. 11. Dekret wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Rady Państwa (—) A. Zawadzki.

Sekretarz Rady Państwa (—) St. Skrzyszewski.

13.

Składki na ubezpieczenia społeczne obowiązujące od dnia 1.I.1957 r. związki wyznaniowe i prowadzone przez nie zakłady pracy.

Centralny Zarząd Ubezpieczeń Społecznych

Okólnik Nr 3 - z dnia 20.I.1957 r. - Znak: Pk. 411/38/56.

1. Organizacje i związki wyznaniowe oraz ich instytucje, jak również ich własne zakłady pracy - opłacają składki na ubezpieczenia społeczne, poczynając od należnych za miesiąc styczeń 1957 r. w wysokości 15,5% zarobków pracowniczych.

2. Wymienione w pkt. 1 zakłady należy zawiadomić o zmianie procentowej wysokości składki pismem ug następującego wzoru: (następuje tekst pisma).

3. Konta związków wyznaniowych i prowadzonych przez nie zakładów pozostają w grupie 2 zakładów pracy.

4. Na kontach związków wyznaniowych oraz prowadzonych przez nie zakładów należy odliczać odsetki - nie podatki za zwłokę.

5. Niniejszy okólnik nie dotyczy: d) Tow. Przyjaciół Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego.

Pol. Nr. 30.I.57 - 265.

Zastępca Dyrektora Naczelnego

(-) *Mgr S. Balcerski.*

14.

Opodatkowanie kościelnych osób prawnych i osób duchownych wyznania rzymsko-katolickiego i innych wyznań i związków religijnych.

Warszawa, 26.I.1957 r.

MINISTERSTWO FINANSÓW
ZARZĄD PODATKÓW I OPŁAT
Nr ZPO 5/57

Prezydium Rad Narodowych szczebla wojewódzkiego i powiatowego Wydziały (Oddziały) Finansowe wszystkie.

Ministerstwo Finansów zawiadamia, że przystępuje do opracowania przepisów prawnych, normujących sprawę opodatkowania kościelnych osób prawnych i osób duchownych

wyznania rz. katolickiego i innych wyznań i związków religijnych, w oparciu o następujące zasady:

I. Podatek dochodowy od kościelnych osób prawnych.

1) Kościelne osoby prawne (np. kurie, klasztory, zakony, seminaria, parafie) zwalniane będą od podatku analogicznie do świeckich osób prawnych.

Zwolnienia stosowane będą przy zachowaniu warunków, przewidzianych w art. 2 pod. doch., a w szczególności przy zachowaniu warunków, że dochody zużyte zostały bezpośrednio na cele kultu religijnego, oświatowe, dobroczynne lub opieki społecznej. Do dochodu osoby prawnej nie będą wliczone wynagrodzenia podlegające przepisom o podatku od wynagrodzeń, otrzymywane przez członków tej kościelnej osoby prawnej.

Za wydatki zużyte na cele kultu religijnego uważane będą nie tylko dochody, które zostały wydane na zaspokojenie potrzeb kultu religijnego w ścisłym słowa tego znaczeniu tj. na nabycie i utrzymanie przedmiotów majątkowych używanych wyłącznie przy spełnianiu obrzędów religijnych, lecz także na utrzymanie seminariów duchownych oraz domów przygotowawczych (nowicjatów).

Do potrącalnych kosztów funkcjonowania kościelnej osoby prawnej zaliczane będą wynagrodzenia przełożonych i zarządu tej osoby prawnej oraz jej wydatki administracyjne.

2) Zwolnienia udzielane będą pod warunkiem corocznego udowodnienia przez poszczególną kościelną osobę prawną, a przy zgromadzeniach i kongregacjach przez właściwe domy prowincjonalne okoliczności uzasadniających zwolnienia.

3) Dla celów kontroli podatkowej wprowadzony zostanie obowiązek prowadzenia przez kościelne osoby prawne (por. pkt. 2) ksiąg rachunkowych, obejmujących całość (ogół) przychodów i rozchodów kościelnej osoby prawnej z tym, że poszczególne pozycje przychodów i rozchodów powinny być odpowiednio udokumentowane i usystematyzowane. Temu celowi będzie mogła służyć rachunkowość prowadzona obecnie przez osoby prawne kościelne.

4) Kościelne osoby prawne traktowane będą pod względem obowiązków, wynikających z przepisów postępowania podatkowego, a w szczególności, co do składania zeznań podatkowych, na równi ze świeckimi osobami prawnymi, wymienionymi w art. 2, ust. 2 pod. doch.

II. Opodatkowanie duchownych (osób fizycznych).

1) Dochody księży i osób zakonnych wypłacane z Kurii i innych instytucji diecezjalnych, na podstawie list płacy (np. biskupów ordynariuszów, biskupów i innych pracowników) podlegać będą przepisom o podatku od wynagrodzeń.

Według tych przepisów podlegać będą również opodatkowaniu przychody osób duchownych i zakonnych, płynące z pracy najemnej (przychody profesorów, prefektów, członków zarządu domów prowincjonalnych itp.)

2) Dochody duchownych, poza dochodami wymienionymi w pkt. 1 (np. proboszczów, wikariuszów), opodatkowane będą według przepisów o podatku dochodowym. Dla celów podatkowych parafie zostaną podzielone na kilka kategorii o określonych orientacyjnych wysokościach dochodu, a duchowni będą zwolnieni od obowiązku prowadzenia ksiąg podatkowych. Zeznania (deklaracje) podatkowe duchownych, odpowiadające orientacyjnym wysokościami dochodu, nie będą kwestionowane przez organa finansowe.

W przypadkach, gdy zeznanie podatkowe będzie odbiegać od tych wysokości, wysokość podstawy opodatkowania zostanie ustalona przez organ finansowy szczebla wojewódzkiego w porozumieniu z kurią biskupią. Nie jest wykluczone, że pobór podatku dochodowego od proboszczów i wikariuszów zostanie zryczałtowany.

3) Zamiast wydawania dotychczasowych kart rejestracyjnych wydawane będą, po pobraniu opłaty, tylko potwierdzenia zgłoszenia obowiązku podatkowego w podatku dochodowym.

4) Przepisy, dotyczące zwyczki podatku dochodowego, stosowane będą w odniesieniu do duchownych analogicznie jak do innych podatników, z tym jednak, że o ile dotychczasowe zasady stosowania zwyczki zostaną nadal utrzymane, to duchowni zostaną od tej zwyczki zwolnieni.

III. Podatek gruntowy.

1) Gospodarstwa rolne, użytkowane przez kościelne osoby prawne, podlegać będą podatkowi gruntowemu przy zastosowaniu 8% stawki podatkowej, jeżeli, zgodnie ze statutem tych osób prawnych, dochód z gospodarstw rolnych obracany będzie w całości na cele kultu religijnego, oświatowe, dobroczynne i opieki społecznej.

Zasadę tę stosować się będzie również w przypadkach, gdy działalność określonej osoby prawnej nie pokrywa się wprawdzie z jej statutem, z przyczyn niezależnych od władz kościelnych, jednakże pokrywa się z wymienionymi wyżej celami.

Nie będzie przeszkodą do stosowania 8% stawki podatkowej okoliczność ponoszenia kosztów utrzymania członków osoby prawnej, zatrudnionych w tych gospodarstwach.

IV. Podatki terenowe

1) Nieruchomości, stanowiące własność związków wyznaniowych i ich instytucji, zakonów i kongregacji zakonnych oraz stowarzyszeń religijnych, zwolnione będą od podatku od nieruchomości

2) Lokale zajmowane przez wymienione w pkt. 1) jednostki kościelne zwolnione będą od podatków od lokali.

3) Lokale zajmowane przez biskupów uważane będą za lokale reprezentacyjne i w związku z tym zwolnione będą od podatku od lokali. Lokale zajmowane przez pozostałe osoby duchowne (poza biskupami) podlegać będą opodatkowaniu podatkiem od lokali według ogólnych zasad.

4) Sprawa ustalenia wysokości wartości czynszowej, jako podstawy dla wymiaru podatku od lokali, ustalona będzie dodatkowo w porozumieniu z resortem gospodarki komunalnej.

Podając powyższe zasady do wiadomości, Ministerstwo Finansów prosi kierować się nimi przy załatwianiu spraw do czasu ukazania się przepisów prawnych, które wg założenia mają obowiązywać od dnia 1 stycznia 1957 r. W związku z tym stają się nieaktualne te postanowienia dotychczasowych okólników Ministerstwa Finansów, które są sprzeczne z powyższymi zasadami, a w szczególności, okólnika z dnia 19 czerwca 1951 r. w sprawie wykładni niektórych przepisów ustawy o podatkach terenowych Nr PM. 13589/5/51 (Dz. U. Min. Fin. Nr 14, poz. 47).

Równocześnie Ministerstwo Finansów zawiesza pobór zaległości w podatkach terenowych od kościelnych osób prawnych i osób duchownych za okres 1956 r. włącznie w tych wypadkach, gdy według wyżej wyłożonych zasad podatki te nie będą pobierane w przyszłości. Zawiesza się także pobór podatku od wzbogacenia wojennego (Dział II), przypadający od kościelnych osób prawnych.

Dyrektor Zarządu (—) J. Gabjan

Za zgodność:

Sekretarz Episkopatu

(—) † Z. Choromański

15.

OPODATKOWANIE DUCHOWNYCH

Warszawa, dnia 5 czerwca 1957 r.

MINISTERSTWO FINANSÓW
 Departament Podatków i Opłat
 Nr PO 7033/3/57.

Prezydium Rad Narodowych szczebla
 wojewódzkiego i powiatowego – wy-
 działy (oddziały) finansowe.

Ministerstwo Finansów nawiązując do swego zarządzenia z dnia 26 stycznia 1957 r. Nr ZPO.5/57 — ustala następujące wytyczne co do opodatkowania osób duchownych:

I.

Jako kryterium przy ustalaniu wysokości dochodu podatkowego dla osób wyznania rz.-kat. należy przyjmować ilość mieszkańców w parafii. Dochody z czynności duszpasterskich łącznie z wartością zajmowanych lokali (nie licząc dochodów z innych źródeł) powinny kształtować się w zależności od warunków miejscowych w sposób następujący:

Dochód roczny proboszczów, poza obszarem ziem odzyskanych oraz diecezji przemyskiej i tarnowskiej, przy ilości mieszkańców parafii

do 500	7.000 zł
ponad 500 do 1.000	9.000 zł
ponad 1.000 do 2.000	13.000 zł
ponad 2.000 do 3.000	17.000 zł
ponad 3.000 do 5.000	20.000 zł
ponad 5.000 do 8.000	22.000 zł
ponad 8.000 do 10.000	24.000 zł
ponad 10.000 do 15.000	25.000 zł
ponad 15.000	26.000 zł

Dochód roczny rektorów kościołów i wikariuszy:

wieś i małe miasto (nie będące siedzibą powiatu)	6.000 zł
miasta powiatowe	8.500 zł
miasta wojewódzkie	10.000 zł

Zeznania duchownych wykazujące dochody w granicach wyżej wymienionych należy przyjmować za podstawę opodatkowania. W innych przypadkach należy ustalać podstawy opodatkowania po zasięgnięciu opinii II instancji, która w tych sprawach porozumiewa się z właściwą Kurią.

Środki odwoławcze duchownych wyznania rz.-kat. należy rozstrzygać po zasięgnięciu opinii Kurii biskupiej, środki odwoławcze innych wyznań po zasięgnięciu opinii władz kościelnych tych wyznań i w porozumieniu z Wydziałem do Spraw Wyznań.

II.

W związku z zapowiedzią zawartą w okólniku z dnia 26 stycznia 1957 r. Nr ZPO.5/57 co do zwolnienia duchownych (osób fizycznych) od obowiązku prowadzenia ksiąg podatkowych, Ministerstwo Finansów zawięsza obowiązek prowadzenia tych ksiąg przez duchownych.

Wytyczne powyższe obowiązują poczynając od roku podatkowego 1957.

(-) J. Gabjan
 Dyrektor Departamentu

16.

Zmiany w przepisach o skali podatkowej.

Ustawą z dnia 19 listopada 1956 r. (Dz. U.P.R.L., 1956 r., Nr 55, poz. 251), wprowadzone zostały dla dochodów osiągalnych po 1 stycznia 1957 r., między innymi, następujące zmiany:

I. Skale podatkowe od 1.1.1957 r. zostały obniżone

Dla dochodu		Stopa	Dla dochodu		Stopa
częstkowego rocznie		podatkowa	ogólnego rocznego		podatk.
			ponad 60.000 zł		
do	6.600 zł	wolne od podatku			
6.600 —	7.200	5%			
	8.400	6%			

Dla dochodu częstkowego rocznie	Stopa podatkowa	Dla dochodu ogólnego rocznego ponad 60.000 zł	Stoda podatk.
9 600	7%		
10.800	8%		
12.000	9%		
13.500	10%		
15 000	11%		
16 500	12%		
18.000	14%		
21.000	16%		
24.000	18%		
30.000	20%		
36.000	22%		
45.000	24%		
54.000	26%		
63.000	28%	60.000 — 63.000	2%
72.000	30%	73.000	3%
90.000	32%	90.000	4%
108.000	34%	108.000	5%
i t. d.		i t. d.	
300.000	48%	300.000	13%
ponad 300.000	50%	ponad 300.000	15%

Maksymalna łączna stopa nie może przekraczać 65% do-
chodu będącego podstawą opodatkowania.

II. Dodatek do podatku t. zw. »kawalerskie« wynoszący 20%
pobierany jest przy dochodach przekraczających 9.420 rocznie.

III. Zniesiony zostaje przepis o kumulacji:

a) Wynagrodzenia podlegające podatkowi od wynagro-
dzeń nie będą doliczane do dochodu przewyższającego kwotę
10.300 zł — jak to było do 31 grudnia 1956 r.

b) Dochody z gospodarstwa rolnego podlegające po-
datkowi gruntowemu nie będą doliczane do dochodu; podlega jed-
nak nadal doliczaniu czynsz dzierżawny otrzymywany z wydzier-
żawienia gospodarstwa rolnego.

URZĄD DO SPRAW WYZNAŃ

Warszawa, dnia 27.III. 1957 r.

17.

O K Ó L N I K Nr 3

**w sprawie budownictwa obiektów sakralnych i ko-
ścielnych oraz zaopatrywanie tych obiektów w ma-
teriały budowlane.**

Dotychczasowy brak planowości w budownictwie objek-
tów sakralnych i innych budynków kościelnych jest przyczyną
szeregu trudności, wynikających z występującego w całym kraju
nieodboru materiałów budowlanych. Obecnie istniejąca ży-
wiolowość w tej dziedzinie nie liczy się z możliwościami za-
opatrzenia budów w niezbędne materiały budowlane.

W celu umożliwienia władzom terenowym zestawienia
zapotrzebowania materiałowego dla budownictwa sakralnego
i kościelnego z możliwościami pokrycia potrzeb tego budow-
nictwa, ustala się następujące zasady postępowania:

1. Wnioski dotyczące budownictwa sakralnego i kościel-
nego będą zgłaszane do Prezdyjów Wojewódzkich Rad Nar-
odowych wyłącznie przez Kurie Biskupie (lub odpowiednie
organy zwierzchole innych prawnie uznanych wyznań).

2. W tym celu Kurie Biskupie przesyłają do właści-
wych terytorialnie prezydium wojewódzkich rad narodowych
roczny plan, obejmujący obiekty, których budowa ma być
podjęta w danym roku. Uzgodnienie wniosków podanych w pla-
nie rocznym następuje w drodze porozumienia między Kurią
Biskupią i Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej.

3. Uzgodniony plan roczny stanowi podstawę do wystą-
pienia z wnioskiem do Wojewódzkiego Zarządu Arch. Budo-
wanego o uzgodnienie miejsca obiektu w (m²) i jego charakter
(kościół, kaplica, budynek mieszkalny itp.). Po uzgodnieniu
miejsca pod budowę i otrzymaniu wytycznych urbanistyczno-
architektonicznych budujący może przystąpić do opracowania
dokumentacji projektowo-kosztorysowej.

4. Podstawą do rozpoczęcia budowy jest pozwolenie na-
budowę, wydane — w oparciu o zatwierdzony projekt tech-
niczny — przez właściwą służbę architektoniczno-budowlaną
zgodnie z ogólnie obowiązującymi przepisami.

5. Zaopatrywanie w materiały budowlane wszelkich obie-
któw kościelnych zarówno nowych budowli, jak budynków re-
montowanych odbywać się będzie:

a) w drodze kierowania zamówień do właściwych jednostek zbytu (Biur Zbytu, Wojewódzkich Hurtowni Materiałów Budowlanych P.Z.G.S. wzgl. Samopomocy Chłopskiej) — jeżeli chodzi o artykuły rozdzielane oraz artykuły nie rozdzielane, lecz rozprowadzane przez te jednostki. Zakup artykułów rozdzielanych wymaga uzasadnionego zaopiniowania przez właściwą służbę architektoniczno-budowlaną Prezydium Powiatowej Rady Narodowej (Miejskiej Rady Narodowej w miastach wydzielonych).

b) w drodze zakupów z innych źródeł artykułów produkowanych przez jednostki gospodarki nieuspołecznionej, spółdzielnie oraz państwowy przemysł terenowy, zbywający swoje wyroby bez udziału właściwych jednostek zbytu.

Bez względu na to, czy przysłane zamówienia będą się odnosić do materiałów rozdzielanych, czy też materiałów nie objętych rozdzielnictwem należy dołożyć wszelkich starań, by w zamówieniach uwzględnić przede wszystkim artykuły pochodzenia miejscowego, produkowane zarówno przez przemysł państwowy terenowy, jak spółdzielczy lub prywatny.

Zamówienia na materiały budowlane dla budownictwa kościelnego nie będą załatwiane ani akceptowane (opiniowane) przez Wydziały do Spraw Wyznań w Prezydium Woj. Rad Narodowych, jak również przez Urząd do Spraw Wyznań w Warszawie.

Urząd do Spraw Wyznań zwraca się jednocześnie do:

- Komitetu do Spraw Urbanistyki i Architektury w Warszawie,
- Ministerstwa Hutnictwa — Centralnego Zarządu Zbytu Stali i Wyrobów Hutniczych,
- Ministerstwa Leśnictwa — Centralnego Zarządu Zbytu Drewna,
- Ministerstwa Przemysłu Materiałów Budowlanych — Centralnego Zarządu Zbytu Materiałów Budowlanych,

z prośbą o wydanie zarządzeń regulujących szczegółowo sposób zaopatrywania w materiały budowlane nowe-budowanych oraz remontowanych obiektów kościelnych — zgodnie z niniejszym okólnikiem.

Urząd do Spraw Wyznań, który otrzymał już na rok 1957 do swojej dyspozycji pulę na tarcicę iglastą, rozdzieli ją na wojewódzkie Biura Zbytu Drewna, w związku z czym inwestorzy finansujący budowle sakralne i kościelne będą kierować zamówienia w sposób podany w okólniku — do Biur Zbytu Drewna w poszczególnych województwach.

Zasady postępowania podane w niniejszym okólniku obowiązują nie tylko w stosunku do Rzymsko-Katolickiego Kościoła, lecz także do wszystkich prawnie uznanych wyznań w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Okólnik wchodzi w życie z dniem otrzymania, jeżeli chodzi o pkt 1-4, natomiast zasady zaopatrywania w materiały podane w pkt. 5 wchodzi w życie z dniem 1 maja 1957 r.

Minister

(—) *Jerzy Sztachelski.*

Za zgodność

(—) † *Zygmunt Choromański*
Sekretarz Episkopatu.

18.

Podwyżka podatku dochodowego o 20 proc.

MINISTERSTWO FINANSÓW.

Nr. PO. 16974/3/57

Warszawa, dnia 20 lipca 1957 r.

Ks. Biskup dr. Z. Choromański
Sekretarz Episkopatu

w miejscu

W związku z wystąpieniem o zwolnienie księży od 20% podwyżki podatku dochodowego określonej w art. 20 dekretu o tym podatku, Ministerstwo Finansów wyjaśnia, że podwyżka ta dotycząca osób, nie posiadających na swym wyłącznym utrzymaniu członków rodziny, jest ze względów ekonomicznych słuszna.

Nie można jednak zaprzeczyć, że przy obecnym brzmieniu przepisów dekretu o podatku dochodowym w zakresie zwwyżek podatku (Dz. Ust. z 1957 r. Nr. 7, poz. 26) mogą nasuwać się wątpliwości, czy właściwe jest stosowanie ich przy opodatkowaniu osób duchownych, których stan bezżenny jest oparty na przepisach prawa kościelnego.

Przy najbliższej nowelizacji przepisów — zarówno w podatku dochodowym, jak i w podatku od wynagrodzeń — redakcja odpowiednich postanowień zostanie ustalona w ten sposób, aby nie było wątpliwości co do charakteru i właściwości stosowania zwwyżek podatkowych.

Ponieważ stosunkowo wyższe obciążenie podatkowe podatników nie mających osób na utrzymaniu jest ekonomicznie uzasadnione i słuszne, nie byłoby celowe kasowanie obecnie zwłzek podatkowych od osób duchownych, a po kilku miesiącach wprowadzenie ich na nowo, gdyż to wywołałoby w przyszłości wrażenie podniesienia podatków od duchowieństwa.

PODSEKRETARZ STANU

(—) *J. Trendoła*

Za zgodność

Sekretarz Episkopatu

(—) † *Z. Choromański*

19.

Nieruchomości kościelne—rewizja przyjęcia

Ministerstwo Rolnictwa Warszawa, dnia 19.VI.1957 r.
Departament Urzędów Rolnych
Nr UR.U. 2/15/57

Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej
Wojewódzki Zarząd Rolnictwa
Zarząd Ubezpieczeń Rolnych
w/g rozdzielnika

W toku wykonywania ustawy z dnia 20.III.50 r. o przejęciu przez Państwo dóbr martwej ręki (Dz. Ust. Nr 9, poz. 87) miały miejsce przypadki naruszenia przepisów tej ustawy i przejęcia na własność Państwa nieruchomości nie podlegających działaniu tej ustawy.

W związku z tym Ministerstwo komunikuje, że przy rozpatrywaniu wniosków o zurot nieruchomości, zgłoszonych przez przedstawicieli kościoła katolickiego oraz innych kościołów i związków wyznaniowych należy kierować się następującymi zasadami:

1. Działki budowlane należące do kościoła lub innych związków wyznaniowych, nie mające charakteru nieruchomości ziemskich, jak również nieruchomości, stanowiące indywidualną własność osób duchownych, księży, zakonników, zakonnic i in. wg wpisów w księgach wieczystych, aktów notarialnych lub innych dokumentów, stwierdzających własność — powinny być zwrócone właścicielom.

2. Wg. aneksu do porozumienia klasztorzy mogły zatrzymać do 5 ha gruntów. W przypadku, gdy klasztorowi z gruntów posiadanych o powierzchni ponad 5 ha pozostawiono obszar mniejszy, należy go uzupełnić do 5 ha.

3. Jeżeli grunty wymienione w ust. 1 i 2 zostały po przejściu trwale rozdysponowane np. nadano w myśl przepisów dekretu z dnia 6.IX.44 r. o przeprowadzeniu reformy rolnej, oddane w dzierżawę w warunkach uzasadniających nadanie na podstawie dekretu z dnia 18.VI.1955 r. o uwłaszczeniu i o uregulowaniu innych spraw związanych z reformą rolną i osadnictwem rolnym (Dz. Ust. Nr 18, poz. 107), należy kościołowi przydzielić odpowiednie grunty zamienne.

Położenie gruntów zamiennych i ich obszar należy uzgodnić z przedstawicielem Kurii Biskupiej, ewentualnie z reprezentacjami innych związków wyznaniowych.

Wymienione wyżej sprawy powinny być załatwiane w porozumieniu z Wydziałem do Spraw Wymiarów.

Jednocześnie Ministerstwo poleca wstrzymać akcję uwłaszczenia nabywców gruntów z nieruchomości, w stosunku do których wpłyną uzasadnione ustawowo wnioski o dokonanie rewizji przejęcia, do czasu ostatecznego wyjaśnienia, czy przejęcie gruntów dokonane zostało zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi.

Dyrektor Departamentu

(—) *Mgr Jan Zarzycki*

Za zgodność

Sekretarz Episkopatu

(—) † *Z. Choromański*

20.

Kwalifikacje nauczycieli religii

Biuro Sekretariatu Episkopatu, pismem z dnia 19 lipca 1957 r., zawiadamia, że w najbliższych dniach Ministerstwo Oświaty wyda uzupełnienie do instrukcji z dnia 11.I.1957 r., w sprawie kwalifikacji nauczycieli religii, która między innymi wyjaśni Wydziałom Oświaty, że na 1957/58 rok szkolny mogą być nadal zatrudnieni dotychczasowi nauczyciele niekwalifikowani, a w uzasadnionych wypadkach także nowi nauczyciele nie mający przepisanych kwalifikacji.

Nadto w porozumieniu z Ministerstwem Oświaty wyjaśniamy, że podstawą kwalifikacji jest nie tylko matura licealna, ale każda inna (zawodowa), dająca prawo do wstąpienia na wyższą uczelnię.

W angażowaniu nauczycieli religii i przedstawianiu wniosków do Wydziałów Oświaty należy się kierować w/w instrukcjami.

Numery telefonów w Siedlcach.

J. E. Biskup Marian JANKOWSKI, ul. Świerczewskiego 62	- - - - -	5 74
Kuria Diecezjalna, ul. Świerczewskiego 60	- -	7 26
Ks. J. RYSTER, Wikariusz Generalny, ul. Kochanowskiego 9	- - - - -	5 03
Ks. B. FILIPIUK, Kanclerz Kurii, ul. Rawicza 6	-	7 28
Wyższe Sem. Duch. (teologia), ul. 1-go Maja 42	-	8 09
Wyższe Sem. Duch. (filozofia), ul. Kościuszki 6	-	5 95
Ks. Jan BAZAK, Wicerektor W. Semin. Duch., ul. Świerczewskiego 62	- - - - -	5 72

Konto Kurii Diecezjalnej: N.B.P. O/Siedlce - 1950 - 9 - 344.

Redakcja i Wydawca: Kuria Diecezjalna w Siedlcach.
